

İÇİNDEKİLER

Kurtuldu!	3
Bilmek neye yarar?	5
Bilmek... iyi de, neyi bilmek?	7
Tart mı, çörek mi?	9
Bilmek... özgür olmak için!	12
İmdat, 12 yıl okul var!	14
Keyif, daha fazla keyif	16
Ben, ben, ben! Ben biliyorum, ben cevaplamak istiyorum!	18
Bilmemekten ödü patlamak	20
Daha fazlasını bilmek	22
Bay Çokbilmiş	24
Eleştirel zekâ	26
Taş atıcı	28
Alışkanlıklar	31
Heey! Papağanlar!	33
Dâhilere güvenmeyelim!	35
Kapının arkasında ne var?	37

Kurtuldu!

Anton denizde yol alıyor. Sık sık yelkenle açılıyor ve buna bayılıyor. "Böyle giderse Amerika'ya varacağım," diye gülüyor. Gerçekten de o kadar hızlı gidiyor ve bundan öyle hoşlanıyor ki, artık sahili görmez olduğunun farkında bile değil. Ayrıldığı plajın gözden

kaybolduğunun
da farkına
varmıyor:

Uzakta, çok uzakta...

Bunu anladığında, hemen bir
yarım dönüş yapıyor. Ama,

karayı görmeden doğru yönde olduğunu
nasıl bilebilir ki? Ya gitgide daha çok
uzaklaşıyorsa? "Yanıma pusula almadığım
için çok aptalım!" diye düşünüyor Anton.
Telaşlanmamaya çalışıyor.

Gece oluyor, ilk yıldızlar beliriyor;
ama hâlâ kara gözüküyor.

Yıldızlar... Yıldızlar!!!

Bu, pusuladan da iyi! Anton,
astronomi dersinde yıldızları tanımayı,
kuzeyi, güneyi, doğuyu ve batıyı bulmayı
öğrenmişti. Kurtuldu! İki dakikadan kısa
bir sürede karanın yönünü buldu.

Tabii ki, tamı tamına ayrıldığı plaja
çıkamayacak, ama bu umurunda değil.

Önemli olan karayı bulmak. Anton
sahile ulaşacağından emin artık.

Gökyüzünü okumayı bilmesi Anton'u kurtardı.
Yıldızların konumlarını öğrenmesi uzun zaman al-
mıştı, çünkü bunu kavramak zordu. Ama bugün,
bilgisi sayesinde karaya geri dönmeyi başardı.

Yine de abartmamak gerek. Kendimizi sık sık
gece vakti denizin ortasında yapayalnız bulmayız,
karayı her gün kaybetmeyiz; astronomi hakkın-
da hiçbir şey bilmeden de yaşamamız mümkün!
Peki, ya hiçbir şey bilmeden yaşayabilir miyiz?

Bilmek neye yarar?

Bilmek neye yarar? Karar vermeye. Çünkü, her za-
man bildiklerimize dayanarak karar veririz.

Ali, bu yıl tiyatroya mı, karateye mi
devam edeceğini düşünüyor. Ailesi,
ikisine birden gitmesini istemiyor.
Ama hiç değilse seçimi ona bırakıyorlar.
Seçmek zor, çünkü ikisini de aynı
ölçüde seviyor Ali.

"Arkadaşlarıma telefon etmem gerek.
Eğer, Alis ve Robin tiyatroyu bıraktıysa,

oraya gitmek eskisi kadar eğlenceli olmaz.

Karateye gelince, Mert'in devam edeceğini biliyorum. Bu iyi, çünkü böylelikle yenilerin arasında tek başıma kalmam. Ayrıca karate öğretmenine de, eğer karateyi bırakmaktan pişman olursam, yıl ortasında geri dönüp dönemeyeceğimi soracağım.

Tiyatro öğretmeni konusunda da bilgi almalıyım: Eğer geçen yılki öğretmen yoksa, kesin bırakırım tiyatroyu."

Karar vermek için, Ali'nin birçok şeyi bilmesi gerekiyor: Derslerin saatleri, arkadaşlarının devam edip etmediği, sonradan kararını değiştirip değiştiremeyeceği, öğretmenin aynı olup olmadığı. Eğer hiçbir şey bilmezse, yazı tura atacak: Onun yerine seçimi kader yapacak.

Hiçbir şey bilmediğimizde, seçim yapmak da, karar vermek de olanaksızdır; bu durumda, bizim yerimize karar veren ya kader ya da başkalarıdır. O zaman, nehirde kendini akıntıya bırakmış bir

ceviz kabuğuna ya da havada rüzgârın kendini götürmesine izin veren bir balona benzeriz. Özgürlüğün tam karşıtıdır bu.

Bilmek... iyi de, neyi bilmek?

"Ong, gong, hing, gang."

"Ne? Bu zırvalık da ne demek oluyor?"

"Hiçbir şey, boş ver; o bütün hayatını gorillerle geçirdi, konuşmayı bilmiyor."

"50 kuruştan 2 simit, toplam 2 lira," dedi simitçi müşteriye. Simitçi, müşterinin hesap yapamadığını biliyor ve daha fazla kazanmak için bundan yararlanıyor.

"Al, işte adresim; bir daha şehre geldiğinde beni ziyaret etmeni çok isterim." Çok nazıkçe bir davet, ama okumayı bilmiyorsak, mahalleyi, sokağı, evi bulmak hiç de kolay değil.

"Evet beyefendi, boş odamız var; şanslısınız, otel dolu değil.

Lütfen, bu formu doldurun ve altını imzalayın." Evet ama, yazmayı bilmiyorsak bunu nasıl yapabiliriz ki?

Hayatta, vazgeçemeyeceğimiz bilgiler vardır. Konuşmayı, saymayı, okumayı ya da yazmayı bilmeden normal bir şekilde yaşamak, başkalarıyla iletişim kurmak, alışveriş yapmak olanaksızdır. Hem ayrıca, ülke ve dünya tarihini bilmek; olup bitenleri anlamamıza, kime oy vereceğimizi belirlememize, huzur içinde yaşamak için neyin önemli olduğunu kavramamıza, aynı hataları tekrarlammaya çalışmamıza da yardımcı olur.

Tart mı, çörek mi?

Sofi pastaneye giriyor -Yarın doğum günü ve pastasını kendi seçecek. Ekler pastalara, keklere, çöreklerle, tartlara, badem kurabiyelerine bakıyor... ve kararsız kalıyor.

Annesi onu, "Hadi, Sofi, seç artık; saatlerce bekleyemeyiz burada," diye sıkıştırıyor.

"Şey, bilemiyorum, seçmek zor; hiç görmediğim bir sürü pasta var, nasıl karar vermemi bekliyorsun ki?"